

Zofia Szczygielska

"Tomasz Łubieński i problem mitu",
Sława Bardijewska, "Dialog" nr 9
(1986) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 30/3-4 (105-106), 268

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BARDIJEWSKA Sława: Tomasz Łubieński i problem mitu. "Dialog" 1986 nr 9 s. 130-139.

Szkic poświęcony dramatom łubieńskiego ("Zegary", "Koczowisko", "Śmierć komandora", "Skarbuś") buduje autorka w oparciu o trzy tezy. Pierwsza mówi o ścisłym związku dramaturgii i eseistyki historycznej pisarza (przede wszystkim temat: polskie racje i dylematy myśli politycznej, wiwisekcja kondycji Polaka, jej rodowód). Druga - to fascynacja łubieńskiego romantyzmem, ale fascynacja racjonalisty i analityka podejmującego próbę gry z romantyzmem poprzez poszukiwanie dialektycznej więzi z przeszłością i sprawdzanie minionych wartości we współczesnej optyce. Trzecia - to szczególny stosunek autora do polskiej tradycji romantycznej wynikający z jego postawy ironicznej, będącej sposobem na penetrację historii i współczesności, intelektualną prowokację wobec narodowej mitologii i legendy, stereotypów społecznego myślenia i bezkrytycznego kultu tradycji.

BP/105-106/13

Z.S.

BEM Ewa: Uwagi Wacława Potockiego nad ustrojem Rzeczypospolitej. "Przegląd Humanistyczny" 1986 nr 7/8 s. 87-101.

Artykuł jest rekonstrukcją poglądów Wacława Potockiego dotyczących zagadnień ustrojowych i politycznych Rzeczypospolitej. Wobec wzrastającego zainteresowania twórczością pisarza autorka podejmuje próbę rewizji dotychczasowych opinii o jego postawie politycznej. Zwraca uwagę na zagadnienia całościowej wizji państwa w utworach Potockiego, wypowiedzi o strukturze i hierarchii społecznej, zasadach ustrojowych, a szczególnie na jego stosunek do wolności szlacheckich. Sygnalizuje krytyczny stosunek poety do nadużywania tych wolności, odejście od tradycyjnego rozumienia szlachectwa, poparcie dla projektów dynastycznych Jana III. Podkreśla też, że poglądy polityczne Potockiego ulegały zmianom i że cechą jego wypowiedzi jest nastawienie krytyczne bez zgłaszania konstruktywnych propozycji zmian.

BP/105-106/14

J.K.-K.